

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Murat BAKAN

İzmir Milletvekili

Ülkemizde hava kalitesi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütülen 'Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği' üzerinden sağlanmaktadır. Bu yönetmelik kapsamında hava kalitesi sınır değerleri yer almakta ve il müdürlüklerinin görevleri de belirtilmektedir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ve Avrupa Birliği (AB) tarafından da; kükürt dioksit, azot dioksit, azot oksitleri, partiküler madde, kurşun, benzen, karbon monoksit, ozon, arsenik, kadmiyum, nikel, benzo(a)piren ve ozon gibi kirleticilerin ölçülmesi ve değerlendirilmesi gerekliliği ortaya konulmuştur. Ülkemizdeki yönetmelikte de bu kirleticilerin ölçülmesi, değerlendirilmesi ve önlemler alınması zorunludur. Bu sorumluluk Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na ve yerel yönetimlere aittir. Ülkemizde belirlenen sınır değerler ise, AB ve DSÖ'nün belirlediği sınır değerlerle uyumlu değildir. Bunun yanında PM2,5 gibi akciğer hastalıklarına neden olan kirleticiye dair herhangi bir kısıtlama da maalesef mevzuatımızda yer almamaktadır.

Türkiye'deki 81 ilin tamamında hava kalitesi izleme istasyonu bulunmaktadır. Bazı illerde ise, istasyon sayısı birden fazladır. Bakanlık, bilgiler şeffaf bir biçimde kamuoyu ile paylaşmak için de havaizleme.gov.tr sitesini kurmuştur. Ancak bakanlık bu istasyonların tümünde aynı kirletici parametreleri ölçmemektedir. Genel olarak Partikül Madde 10 ve kükürt dioksit (SO₂) ölçülmektedir. Karbon monoksit, PM 2,5 (Partikül Madde), kurşun, kadmiyum, ozon, arsenik gibi çok önemli kirleticiler ise ölçülmemektedir. Bu nedenle Türkiye genelindeki istasyonlardan alınan veriler yetersizdir. Yetersiz olması nedeniyle kirliliğin düzeyi de tam olarak eksik tespit edilememektedir.

Bütün bu sorunların yanı sıra 2016 Haziran döneminden bu yana İzmir'de termik santralin ve özellikle ağır sanayinin yoğun olduğu Aliağa, Menemen, Yeni Foça ve Bozköy bölgelerindeki Hava Kalitesi İzleme İstasyonları'nın verileri paylaşılmamaktadır. Hatta bakanlığın oluşturduğu havaizleme.gov.tr adlı sitede bu bölgeler yer almamaktadır. İzmir ile ilgili sitede sadece Konak, Karşıyaka, Gazimur, Buca, Bornova, Bayraklı, Balçova, Çiğli ve Seferihisar'da bulunan istasyonların bilgileri görülmektedir. Hava kalitesi izlenen ve paylaşılan ilçelerden Bayraklı (104 m3) Bornova (107 m3) olan PM10 değerleriyle 'Hassas' olarak ifade edilirken diğer ilçeler 'İyi' olarak tanımlanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl 8-10 Mayıs tarihleri arasında Aliağa kent merkezinde yapılan ölçüm sonucuna göre; PM2,5 düzeyi metreküpte 26,2 mikrogram seviyesinde çıkmıştır. DSÖ'nün PM2,5 sınır değerine göre ise bu düzeyin metreküpte 10 mikrogramı aşmaması gerekmektedir. Bu durum Aliağa'daki kirliliğin DSÖ'nin değerlerinin 2,5 katından fazla olduğunu da göstermektedir.

19217

Hava kirliliği, dñnyanın birçok yerinde olduğu gibi Türkiye'de de en önemli çevre sağlığı sorunlarından birisidir. Termik santralinin yanı sıra ağır sanayi bölgesi olmasıyla çok fazla kirletickiye maruz kalan Aliağa, Menemen, Yeni Foça ve Bozköy bölgelerinin yakınında hava ölçüm istasyonu kurulmasına rağmen sonuçlarının açıklanmaması ise akıllarda 'değerlerin sınırın çok üzerinde olduğu için açıklanmadığı' şüphesini doğurmaktadır. Bu bağlamda;

1 – 2016 Haziran döneminden itibaren Aliağa, Menemen, Yeni Foça ve Bozköy bölgelerindeki hava ölçüm istasyonlarının verilerine ulaşılamamaktadır. Verilerin kamuoyuyla paylaşılmama sebebi nedir?

2 – Bakanlığımız; Aliağa, Menemen, Yeni Foça ve Bozköy'ün 2016 Haziran döneminden itibaren 2017, 2018, ve 2019 (Eylül ayı dahil olmak üzere) aylar bazında hava kalitesi verilerini ne zaman paylaşacaktır?

3 – Bakanlık olarak Türkiye genelinde 313 hava kalitesi izleme istasyonunun verilerini kurduğunuz sitede paylaşıyorsunuz. Ancak bakanlığımızın sitesinde İzmir'deki 9 istasyonun içerisinde Aliağa, Menemen, Yeni Foça ve Bozköy bölgelerindeki istasyonlar yer almamaktadır. Bunun sebebi nedir?

4 – İzmir'deki Aliağa, Menemen, Yeni Foça ve Bozköy bölgelerindeki istasyonlar Türkiye genelindeki 313 istasyonun içerisinde mi yer almaktadır? Eğer öyleyse bu durumda olan ve verileri paylaşılmayan istasyon sayısı kaçtır?

5 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde havadaki kükürt dioksit, azot dioksit, azot oksitleri, partiküler madde, kurşun, benzen, karbon monoksit, ozon, arsenik, kadmiyum, nikel, benzo(a)piren ve ozon gibi kirleticilerin ölçülmesi yapılmamaktadır. Bunun yanında PM2,5 gibi akciğer hastalıklarına neden olan kirletickiye dair de herhangi bir kısıtlama yoktur. İnsan ve canlı sağlığına zararlı oldukları bilimsel çalışmalar aracılığıyla da ortaya konan bu maddelerin ölçülmesi, değerlendirilmesi ve önlemler alınmasıyla ilgili bakanlık olarak yapacağımız çalışmalar nelerdir?

6 – Bakanlığımız 2016 yılında yayınladığı genelge ile her ile Temiz Hava Eylem Planı hazırlamayı zorunlu hale getirmiştir. Bu kapsamda İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından geçen 3 yıl sürecinde İzmir'in hava kalitesinin arttırılmasına yönelik olarak neler yapılmıştır?

7 – Türkiye geneli için 'Temiz Hava Eylem Planı' kapsamında neler yapılmaktadır?